

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА

підготовки _____ бакалавра _____

галузі знань _____ 01 Освіта / Педагогіка _____

спеціальності _____ 014.07 Середня освіта (Географія) _____

освітньо-професійна програма Середня освіта. Географія. Економіка

Силабус навчальної дисципліни «ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), освітньо-професійна програма Середня освіта. Географія. Економіка

Розробник: Сосницька Я. С., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, доцент
Маковецька Л.О., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
Економічної та соціальної географії
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

В. о. завідувача кафедри

Погребський Т.Г.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання Заочна форма навчання	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія), Освітньо-професійна програма: Середня освіта. Географія. Економіка	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 /5		Рік навчання 3 рік д.ф.н. 4 рік з.ф.н
		Семестр 5-ий д.ф.н. 8 –ий з.ф.н.
		Лекції 28 год. д.ф.н. 4 год. з.ф.н.
		Практичні (семінарські) 26 год.д.ф.н. 10 год.з.ф.н. Лабораторні - год. Індивідуальні - год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 88 год. д.ф.н. 118 год.з.ф.н.
	Консультації 8 год. д.ф.н. 18 год. з.ф.н.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання Українська		

II. Інформація про викладача

Сосницька Ярослава Сергіївна

Науковий ступінь *Кандидат географічних наук*

Вчене звання -

Посада *доцент*

Контактна інформація (м. т. 0991674546, yaroslava.sosnitska@gmail.com)

Дні занять (*посилання на електронний розклад*)

Маковецька Лариса Олексіївна

Науковий ступінь *Кандидат географічних наук*

Вчене звання *доцент*

Посада *доцент*

Контактна інформація (м. т. 0953223654, makovetska.larisa@eenu.edu.ua)

Дні занять (*посилання на електронний розклад*)

III. Опис дисципліни

У соціально-економічному розвитку держави, забезпеченні добробуту народу визначальним є виробництво різних видів техніки, товарів та послуг. Галузеві технології і технологічні процеси – основа будь-якого виробництва, діяльність якого безпосередньо впливає на його економічні показники і є головним фактором у розвитку економіки країни в цілому.

Освітній компонент «Техніко-економічні основи виробництва» містить загальні відомості про технології базових галузей господарства України, а також найбільш перспективні технологічні процеси, розкриває розуміння суті технологічних систем, розглядає питання якості продукції, загальні положення про організацію виробництва і його структуру, роль інновацій в технологічному розвитку, впливу технологій на техніко-економічну ефективність роботи підприємства.

Набуті компетентності дадуть можливість використовувати отримані знання при аналізі виробничих та економічних процесів галузей господарства України (системи технологій виробництва основних галузей промисловості та сільського господарства).

1. *Пререквізити*

Фізична географія, Економічна та соціальна географія, Основи суспільної географії.

2. *Постреквізити*

Географія промисловості, Географія сільського господарства та агробізнесу, Економічна та соціальна географія України, Розміщення продуктивних сил.

Метою дисципліни «Техніко-економічні основи виробництва» є ознайомлення студентів з технологіями основних виробництв та аналіз впливу технологій, техніко-економічних показників і науково-технічного прогресу на розміщення і територіальну організацію виробництва. Висвітлення значимості й залежності економічних показників виробництва від науково-технічного рівня технологій, параметрів технологічних процесів і раціонального вибору сировини, а також вивчення загальних техніко-економічних закономірностей технологічних систем виробництва в ринкових умовах, інтенсивних форм розвитку.

3. *Основними завданнями є:*

- вивчення технологічних процесів сучасної економіки (системи технологій виробництва основних галузей промисловості, сільського господарства та транспорту);
- вивчення сучасного стану сировинної та енергетичної бази промислових технологій України та пріоритетних напрямів їх розвитку;
- розширення та поглиблення економічних знань студентів, зокрема розвиток вміння працювати та схематично відображати технологічні схеми основних виробництв;
- набуття студентами навичок економічного аналізу, та вмінь самостійно робити висновки щодо раціонального розміщення,

технологічного рівня виробництва промислових та сільськогосподарських виробництв.

4. Результати навчання

Студенти знатимуть :

- сутність базових понять і термінів кожної теми;
- історичні аспекти розвитку техніки і технологій;
- види інновацій та особливості розвитку сучасної інноваційної діяльності;
- принципи поділу господарства на види економічної діяльності;
- підходи до класифікації природних ресурсів;
- технологічні схеми видобутку мінеральних ресурсів;
- закони та закономірності розміщення підприємств основних галузей промисловості;
- техніко-економічні основи виробництва основних видів продукції різних галузей промисловості та сільського господарства.
- суть основних енерго-виробничих циклів.

Студенти вмітимуть:

- охарактеризувати функції техніки і її призначення;
- виконати класифікацію технологій;
- оцінювати економічну ефективність виробництва;
- охарактеризувати галузеву структуру господарства України;
- аналізувати природно-ресурсний потенціал території;
- оцінювати економічні та екологічні наслідки видобутку корисних копалин різними технологічними способами;
- аналізувати динамічні зміни обсягу виробництва електроенергії та соціально-екологічні наслідки використання різноманітних енергоджерел;
- прогнозувати зміни у технологічних схемах виробництва;
- прослідковувати тенденції у динаміці виробництва продукції основних галузей виробництва.

У процесі вивчення дисципліни студенти набудуть таких компетенцій:

Інтегральна компетентність(ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та економіки із застосуванням сучасних теорій та методів географічної, економічної та психолого-педагогічних наук, із використанням комплексу міждисциплінарних даних, за умов недостатності інформації та невизначеності умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності(ЗК).

ЗК 1. Здатність свідомо ставитись до вимог суспільства, усвідомлювати свої права та обов'язки як громадянина України, діяти на засадах етичних мотивів соціально, відповідально і свідомо.

ЗК 2. Знання й розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного розвитку та навчання впродовж життя.

ЗК 3. Здатність до використання сучасних, у тому числі інформаційних технологій, володіння навичками застосування програмних засобів.

ЗК 8. Здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей.

ЗК 9. Здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах.

Спеціальні(фахові) компетентності(ФК).

ФК 1. Здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти.

ФК 2. Здатність якісно організовувати освітній процес, використовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів, добирати ефективні методики, технології та здійснювати інтегроване навчання.

ФК 4. Здатність забезпечувати безпечне проведення краєзнавчої дослідницько-пошукової діяльності учнів у закладах освіти.

ФК 5. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їх громадянської активності.

Спеціальні(предметні) компетентності(ПК).

ПК 1. Здатність використовувати поняття, концепції, теорії географії й економіки для комплексної характеристики природних та соціально-економічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).

ПК 2. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти і пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК 5. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації її природи, населення і господарства.

ПК 9. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей у світі, регіонах, країнах.

ПК 10. Здатність виконувати прийоми опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої із загальногеографічних та тематичних карт, представляти за картами комплексну географічну оцінку території, укладати картографічні твори з використанням сучасних інформаційних технологій.

5. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	Форма контролю Бали
Змістовий модуль 1. Загальні основи технологій виробництва. Основи						

технологій виробництва базових галузей промисловості.						
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Техніко-економічні основи виробництва»	8	2	2		4	2
Тема 2. Сировинно-матеріальне забезпечення промислових технологій	10	2	2		6	2
Тема 3. Основні процеси гірничого виробництва. Добування паливних ресурсів	12	2	2	2	6	3
Тема 4. Виробництво електроенергії	10	2	2		6	3
Тема 5. Металургійний комплекс. Чорна металургія	10	2	2		6	3
Тема 6. Технологічні основи виробництва кольорових металів	10	2	2		6	3
Тема 7. Технології виробництва машин та устаткування	10	2	2		6	4
Разом за змістовим модулем 1	70	14	14	2	40	20
Змістовий модуль 2. Техніко-економічні основи галузей промисловості та сільського господарства						
Тема 8. Основи технологій виробництва у хімічній промисловості. Виробництво кислот та мінеральних добрив Інтегральний потенціал території	12	2	2	2	6	3
Тема 9. Виробництво полімерів, канчуків, гум та виробів із них. Нафтопереробна промисловість	8		2		6	3
Тема 10. Технології виробництва у деревообробній промисловості.	10	2	2		6	2
Тема 11. Основи виробництва будівельних матеріалів	8	2	2		4	2
Тема 12. Технології галузей легкої та харчової промисловостей.	14	2	2	2	8	4
Тема 13. Основи сільсько господарського виробництва. Система рослинництва.	8	2	2		4	2
Тема 15. Основи сільсько господарського виробництва. Система тваринництва.	6	2			4	2
Тема 16. Поняття про територіально-виробничі комплекси. Сучасна система енерговиробничих циклів	14	2		2	10	2
Разом за змістовим модулем 2	80	14	12	6	48	20
Види підсумкових робіт(за потреби)						
Модульна контрольна робота 1 Т						24

Модульна контрольна робота 2						Т	24
Реферат							12
Усього годин	150	28	26	8	88		100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	Форма контролю Бали
Змістовий модуль 1. Загальні основи технологій виробництва. Основи технологій виробництва базових галузей промисловості.						
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Техніко-економічні основи виробництва». Сировинно-матеріальне забезпечення промислових технологій	12	2		2	8	4
Тема 2. Основні процеси гірничого виробництва. Добування паливних ресурсів. Виробництво електроенергії. Металургійний комплекс. Чорна металургія. Технологічні основи виробництва кольорових металів	22	2	2	2	16	8
Тема 3. Технології виробництва машин та устаткування	16	2	2	2	10	8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	2	6	4	6	34	20
Змістовий модуль 2. Техніко-економічні основи галузей промисловості та сільського господарства						
Тема 4. Основи технологій виробництва у хімічній промисловості. Виробництво кислот та мінеральних добрив Інтегральний потенціал території	20	2		2	16	5
Тема 5. Технології виробництва у деревообробній промисловості. Основи виробництва будівельних матеріалів.	20		2	2	16	5
Тема 6. Основи сільсько господарського виробництва. Система рослинництва і тваринництва.	22	2	2	2	16	3

Тема 7. Технології галузей легкої промисловості. Технології виробництва у харчовій промисловості	20		2	2	16	5
Тема 8. Поняття про територіально-виробничі комплекси. Сучасна система енерговиробничих циклів	20			4	16	2
Разом за змістовим модулем 2		2	6	12	88	20
Види підсумкових робіт(за потреби)						
Модульна контрольна робота 1	Т					24
Модульна контрольна робота 2	Т					24
Реферат						12
Усього годин	120	4	10	18	74	100

6.Завдання для самостійного опрацювання

Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем як на лекціях, так і під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи студента буде стосуватись наступних питань:

№ з/п	Тема	Кількість годин Д.ф.н./з.ф.н
1	Управління якістю продукції на промисловому підприємстві.	4/6
2	Метрологічне забезпечення якості продукції.	4/6
3	Економічна ефективність виробництва.	8/10
4	Нетрадиційні способи виробництва електроенергії.	4/6
5	Напрямки та перспективи розвитку металургійного комплексу України.	4/6
6	Основні технології порошкової металургії.	4/6
7	Суть обробки металів тиском та основні методи обробки.	4/6
8	Термічна обробка металевих виробів.	4/6
9	Технологія виробництва неорганічних кислот.	4/6
10	Технологія виробництва каучуку та гуми.	4/6
11	Технологічні особливості виробництва фанери.	4/6
12	Технологія вироблення кераміки.	2/4
13	Біотехнології та їх застосування в народному господарстві.	4/6
14	Технології перероблення сільськогосподарської продукції.	4/6
15	Техніко-економічні процеси в АПК.	4/4
16	Основи технологій виробництва компонентів електронного устаткування.	6/6
17	Утворення та переробка промислових і побутових відходів в Україні.	10/10

	Відходи	
18	Основні напрями вирішення проблеми відходів.	10/12
	Разом	88/118

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань бакалаврів з дисципліни «Техніко-економічні основи виробництва» здійснюється на основі результатів поточної успішності. Об'єктом оцінювання є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного, підсумкового контролю і на заліку.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу з дисципліни – 100 балів. За поточну успішність студент може отримати максимум 40 балів, за виконання підсумкових завдань (2 модульних контрольних роботи, індивідуальна робота у формі написання реферату) – 60 балів.

Теми семінарських занять сформовані із поєднання усних запитань для обговорення та практичних завдань (розрахунково-аналітичні завдання, складання картосхем, таблиць і т. д.) та оцінюються у 2 чи 3 балів кожне залежно від складності практичних завдань (наявності задач, моделювання та семінарської доповіді). Практичні навички можуть бути оцінені, якщо виконано всі завдання, оформлено роботу, написані висновки.

Самостійна робота оцінюється під час усних відповідей бакалаврів та включається до загальної оцінки теми під час практичного заняття.

Модульні контрольні роботи

Під час виконання модульних контрольних робіт оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набув студент після опанування тем 2 змістових модулів. 1 Модульна контрольна робота носить теоретичний характер(пишеться після опрацювання тем 1 змістовного модуля) та оцінюється у 24 бали (24 тестових питань – по 1 бал кожен тест). 2 Модульна контрольна робота проводиться після опрацювання практичних завдань 2 змістовного модуля) та оцінюється ідентично.

Реферат. Індивідуальна робота відображається через написання реферату, який входить до підсумкового оцінювання(12 балів). Реферат повинен бути обговорений на практичних заняттях.

Реферат має бути правильно оформлений. Текст реферату повинен розміщуватися на одній сторінці аркуша паперу формату А4. Шрифт – Times New Roman. Розмір шрифту – кегль 14. Поля: зверху, знизу та зліва – 2,5 см: справа – 1 см. Міжрядковий інтервал – 1.

Нумерація сторінок має бути наскрізною: номер сторінки проставляють арабськими цифрами у правому верхньому кутку, але на титульній сторінці реферату номер сторінки не проставляють.

Для написання реферату студент обов'язково має використати додаткові літературні джерела, а саме: монографії; наукові статті, опубліковані у періодичних економічних виданнях; сучасні теоретичні матеріали та ін.

Реферат комплектують у такій послідовності: титульна сторінка, основна

частина, список літератури.

Обсяг реферату – 15-20 сторінок. Перелік літературних джерел не менше 15 позицій правильно бібліографічно оформлених в алфавітному порядку.

При оцінюванні усіх видів діяльності застосовуються такі критерії (академічна доброчесність):

<i>Рівень знань, умінь, навичок</i>	<i>Критерії</i>
5 балів (семінарське заняття) 10-12 балів (Реферат)	Якщо бакалавр всебічно, безпомилково і в логічній послідовності вільно розкрив теоретичне питання; самостійно і правильно виконав практичне завдання та продемонстрував знання методики його розв'язання. Творчо, глибоко, з додержанням вимог методичного характеру розкрив тему реферату, своєчасно здав його на перевірку, дотримався правил оформлення.
4 бали (семінарське заняття) 7-9 балів (Реферат)	Якщо бакалавр дав правильну, але недостатньо повну відповідь на теоретичне питання. Розкрив всі аспекти поставленого питання, але припустився несуттєвих помилок; володіє знанням методики розв'язання практичного завдання, хоча припускається несуттєвих помилок. Повно, але недостатньо творчо, з додержанням вимог методичного характеру розкрив тему реферату, своєчасно здав його на перевірку, дотримався правил його оформлення.
3 бали (семінарське заняття) 4-6 балів (Реферат)	Якщо бакалавр дав неповну відповідь на теоретичне питання або розкрив не всі аспекти поставленого питання, припустився помилок, але в цілому володіє програмним матеріалом; в цілому володіє методикою розв'язання практичного завдання, але припускається помилок. Недостатньо повно, поверхнево, з несуттєвими порушеннями методичних вимог виконав реферат, несуттєво порушив терміни його подачі на перевірку.
2 бали (семінарське заняття) До 3 балів (Реферат)	Виставляється бакалавру, який не розкрив вузлових елементів теоретичного завдання; не володіє методикою розв'язання практичного завдання або який відмовився відповідати на питання, поставлене викладачем; Грубо порушив методичні вимоги до виконання реферату, невірно розкрив зміст окремих питань й терміни його подачі на перевірку.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

У разі відсутності студента на семінарських заняттях з об'єктивних причин, він має право виконати завдання, передбачені планом семінарських занять, і одержати відповідні оцінки. Відпрацювання пропущених занять має відбуватися до останнього семінарського (практичного) заняття під час індивідуально-консультативної роботи викладача.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного оцінювання в межах 100 балів.

Якщо визначений результат становить не менше 60 балів – він може бути зарахований як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (за згодою студента). У протилежному випадку, або за бажанням студента, щоб підвищити рейтинг складається залік. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, написання індивідуальної роботи(реферату) анулюються.

Залікова оцінка визначається в балах (від 0 до 60 балів) за результатами усних відповідей на три питання. В цьому випадку підсумкова семестрова оцінка складається із суми поточної семестрової та залікової оцінок в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К. Кондор. Видавництво, 2016. 378 с.

2. Економіка енергетики: підручник / За ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. І.М. Сотник. Суми: Університетська книга. 2015. 378 с.

3. Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями . К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с.

4. Петрига О. М. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с.

5. Садовник О. П. Основи технологій виробництва. Тернопіль. 2017. 179 с.

6. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник. Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.
7. Шкарупа О. В. Екологічна модернізація національної економіки: сутність та регулювання : монографія. Суми : Вид-во «Ярославна», 2017. 322 с.
8. Юрженко В.В. Основи техніки, технології та економіки виробництва: підручник для студентів за галуззю 01 Освіта, спеціальності 014 Середня освіта. Технологічна освіта – Переяслав-Хмельницький, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): 2018. 366 с.

Публікації авторів

Монографії

1. Маковецька Л. О., Мандрик І.П. Транспорт, інфраструктура, комунальне господарство. Аналіз екологічних ризиків. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області: кол. моногр. / за ред. В. О. Фесюка. К.: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2016. С. 29-45.
2. Сосницька Я.С. Сучасний стан сільського господарства його вплив на природні системи. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області : кол. моногр. / за ред. В. О. Фесюка. К. : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2016. С. 7–19

Фахові статті:

1. Пугач С. О., Сосницька Я.С., Маковецька Л.О. Сучасний стан та трансформації галузевої структури промисловості Волинської облпсті. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Серія: Географічні науки. 2016. № 15 (340). С. 52–57.
2. Сосницька Я.С., Слашук А.М., Поручинський В.І. Особливості трансформаційних змін фермерських господарств у Волинській області: суспільно-географічні дослідження. *Економічна та соціальна географія*: Наук. Зб. 2015. С. 38-44
3. Сосницька Я. Розвиток бурякоцукрового виробництва в ринкових умовах (на прикладі Волинської області)/ Я. Сосницька, Я. Саган// Вісник Київського національного університету імені Лесі Українки. Сер.: Географія. – К.: 2017. – Вип. 1/2 (66/67). – С. 117-120.
4. Маковецька Л.О., Янко Я.Ю. Відродження льонівиробництва, як шлях подолання депресивності територій (на матеріалах Волинської області). *Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис*. Тернопіль, 2015. Випуск 32. С. 75-81.
5. Сосницька Я.С., Маковецька Л.О. Роль особистих селянських господарств у виробництві продукції тваринництва регіону (на прикладі Волинської області). *Економічна та соціальна географія*. Київ: 2017. Вип. 77. С. 62 – 68.

6. Сосницька Я.С., Наневич О.К. Роль фермерських господарств у виробництві продукції рослинництва регіону (на прикладі Волинської області). *Географія та туризм*. 2016. №40. С. 147-155.

7. Сосницька Я.С., Романчук А.І. Сучасний стан рослинництва Рівненської області. *Географія та туризм*. 2016. №36. С. 248-257.

8. Сосницька Я. С., Саган Я.П. Зерновий комплекс України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. *Науковий огляд*. 2017. № 5 (37).С. 68-78.

9. Суровцова, Ю., Сосницька Я.С., Цуз О. Органічне сільське господарство та його розвиток в Україні: суспільногеографічні аспекти. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Серія : Географічні науки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; редкол.: Н. Н. Коцан. Луцьк, 2016. № 14 (339). С.68-72.

Тези доповідей на Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференціях

1. Маковецька Л.О. Регіональні особливості розвитку промислового комплексу Рівненської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції присвяченої 35-річчю створення кафедри економічної та соціальної географії у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки (м. Луцьк, 6-7 квітня 2017 р.) Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2017. С.68-70.

2. Маковецька Л.О., Геналюк Р.М., Сосницька Я.С. Сучасний стан вугільної промисловості України. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: матеріали III Міжнар. наук. – практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 11 - 12 квітня 2019 р.). Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2019. С. 34 -36.

Навчально-методичні видання:

1. Основи виробництва: Конспект лекцій / Укладач Я. С. Сосницька. Луцьк: Східноєвроп. націон. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. 99 с. веб-сайт. URL:: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/16687>

VIII. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Основи виробництва, як навчальна та наукова дисципліна.
2. Еволюція технологій, технологічні уклади, життєвий цикл технологій.
3. Стратегія майбутнього технологічного розвитку України.
4. Промислові технології та їх види, інформаційні технології.
5. Виробничі та технологічні процеси, типи виробництв.
6. Сучасні технологічні процеси.
7. Технологія високошвидкісної обробки.
8. Технологія обробки плазменним струмом.
9. Електронно-променева технологія.
10. Хімічні та електрохімічні технології.
11. Ультразвукові технології.

12. Біотехнології.
13. Нанотехнології.
14. Сировина як первинний продукт праці.
15. Класифікація сировини.
16. Техніко-економічні характеристики, якість і раціональне використання сировини.
17. Використання сировини у промислових технологіях.
18. Загальна характеристика економічної ефективності виробництва.
19. Техніко-економічні показники ефективності виробництва.
20. Поняття про собівартість продукції, значення собівартості у формуванні техніко-економічних показників виробництва.
21. Поняття про продуктивність праці, значення продуктивності праці у формуванні техніко-економічних показників виробництва.
22. Поняття “основні фонди”, амортизація основних фондів та їх значення у формуванні техніко-економічних показників виробництва.
23. Технологія та система технологій: основні поняття.
24. Галузева структура господарства та промисловості.
25. Промислове підприємство: функції, структура.
26. Основні показники результатів господарської діяльності.
27. Природно-географічні фактори розміщення промислових підприємств.
28. Суспільно-географічні фактори розміщення промислових підприємств.
29. Форми організації промислового виробництва: спеціалізація.
30. Форми організації промислового виробництва: кооперування.
31. Форми організації промислового виробництва: комбінування.
32. Форми організації промислового виробництва: концентрація.
33. Енерговиробничі цикли.
34. Класифікація палива. Властивості палива.
35. Технологія видобутку нафти та газу.
36. Технологія видобутку вугілля.
37. Технологія переробки нафти.
38. Основні принципи роботи ТЕС.
39. Основні принципи роботи ГЕС.
40. Основні принципи роботи АЕС.
41. Основні принципи роботи альтернативних електростанцій.
42. Видобуток та збагачення сировини для чорної металургії.
43. Видобуток та збагачення сировини для кольорової металургії.
44. Домнове виробництво чавуну.
45. Виробництво сталі.
46. Прокатне виробництво.
47. Бездомнове виробництво сталі.
48. Виробництво міді.
49. Виробництво алюмінію.
50. Виробництво мінеральних добрив (азотних, фосфатних, калійних).
51. Виробництво сірчаної кислоти.
52. Виробництво соди.

53. Виробництво пластичних мас.
54. Загальна характеристика та властивості полімерів.
55. Виробництво каучуку та резини.
56. Основні технологічні процеси на машинобудівних заводах:
зварювання, складання, механічна обробка.
57. Новітні технології обробки матеріалів.
58. Виробництво цегли, цементу, кераміки, скла.
59. Заготівля деревини, виробництво фанери, сірників.
60. Виробництво паперу.
61. Основні технологічні процеси виробництва продукції легкої промисловості.
62. Процеси обробки бавовнику.
63. Процеси обробки вовни.
64. Процеси обробки шовку.
65. Процеси обробки льону.
66. Загальна характеристика АПК, галузева структура.
67. Загальна характеристика продуктів харчування.
68. Виробництво хліба, круп, кондитерських виробів.
69. Переробка молока.
70. Виробництво м'ясних виробів.
71. Виробництво цукру.
72. Виробництво олії.
73. Виробництво безалкогольних напоїв та пива.
74. Загальна характеристика рослинництва.
75. Загальна характеристика тваринництва.
76. Агрокліматичні умови систем землеробства.
77. Ґрунтові умови систем землеробства.
78. Агроекологічні основи сівозмін.
79. Загальна характеристика транспорту як галузі господарства.
80. Класифікація транспорту.
81. Характеристика сухопутного транспорту.
82. Характеристика водного та повітряного транспорту.
83. Напрямки розвитку транспортної енергетики.
84. Зв'язок, основні види зв'язку та їх особливості.
85. Утворення та переробка промислових і побутових відходів в Україні.
86. Відходи: основні терміни та їх класифікація.
87. Переробка промислових відходів.
88. Переробка побутових відходів.
89. Основні напрями вирішення проблеми відходів.
90. Стандартизація та забезпечення якості продукції.